

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 171
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

17.03/2026

7/38685 GK 85

7/39393 GK 95

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/40295 GK 109

7/40556

İlgi : a) 15/01/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1778190 sayılı yazınız. 7/40682

b) 30/01/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1788785 sayılı yazınız. 7/40686

c) 18/02/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1801339 sayılı yazınız.

ç) 24/02/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1804977 sayılı yazınız. 7/40688-40689

d) 24/02/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1805220 sayılı yazınız. 7/40695

GK 112

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/38689, 7/40295 ve 7/40556, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/39393, 7/40686, 7/40688 ve 7/40689 , Burdur Milletvekili İzzet AKBULUT'un 7/40682 ile Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/40695 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

YUSUF TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (79 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/40686 GK 112

UŞAK MİLLETVEKİLİ ALİ KARAOBA'NIN 7/40686 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 16851 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

Ek: Yazı (17 Sayfa)

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-16851
Konu : Soru Önergeleri - 7/40686

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : a) 24.02.2026 tarihli ve E-32661919-610-154355241 sayılı yazınızı
b) Mersin Üniversitesi Rektörlüğünün 04.03.2026 tarihli ve E-78635392-610-3455587 sayılı yazısı.

Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından verilen 7/40686 esas sayılı Soru Önergisi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiş olup Mersin Üniversitesi Rektörlüğünün cevabı ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN
Başkan Vekili

Ek: İlgi (b) yazı (16 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8B750D17-96E7-4A5D-A2A3-FE22A5C4E772

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ashhan ERDOĞAN
Uzman

T.C.
MERSİN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-78635392-610-3455587
Konu : Soru Önergeleri-7/40686

04.03.2026

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.02.2026 tarihli ve E-57802651-610-14286 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile tarafımıza iletilen soru önergelerine ilişkin açıklamalar ekte sunulmakta olup soruonergesi@yok.gov.tr adresine de e-posta olarak gönderilmiştir.
Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Erol YAŞAR
Rektör

Ek: Soru Önergesi Cevapları

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 0FB4CB8D-9D18-4057-9C59-584C82961661

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/mersinuni-ebys>

Adres: MEÜ Çiftlikköy Kampusu 33343 / Yenişehir- MERSİN

Telefon No: 03243610001 Faks No: 03243610015

e-Posta: denizcessur@mersin.edu.tr İnternet Adresi: www.mersin.edu.tr

KEP Adresi: mersinuniversitesi@hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için: Deniz CESUR (GENEL
SEKRETERLİK)

Şube Müdürü V.

Telefon No: 03243610001

1- Mersin Üniversitesi tarafından 2020-2026 yılları arasında engelli ve özel gereksinimli bireylere yönelik gerçekleştirilen faaliyetler, programlar, etkinlikler ve kurumsal düzenlemeler nelerdir? Bu çalışmaların sayısal ve nitel çıktıları nelerdir?

Üniversitemiz tarafından 2020-2026 yılları arasında özel gereksinimli bireylere yönelik eğitim, erişilebilirlik, sosyal katılım, istihdam, sportif faaliyetler ve kurumsal yapılanma alanlarında sistematik ve çok boyutlu çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar hem doğrudan özel gereksinimli öğrencilerin akademik ve sosyal yaşamlarını desteklemeye hem de üniversite genelinde kapsayıcı bir farkındalık kültürü oluşturmaya yöneliktir.

2020 yılında üniversite öğrencileri ve personelin işitme engelli bireylerle daha etkin iletişim kurabilmelerini sağlamak amacıyla ücretsiz Türk İşaret Dili Kursu açılmış, kurs pandemi sürecinde çevrim içi olarak devam ettirilmiş ve tamamlayanlara Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikalar verilmiştir. Aynı yıl sanat tasarımı kursu düzenlenmiş, uygulamaya dayalı telafi programları ile tamamlanmış ve katılımcılara belgeleri takdim edilmiştir. Pandemi öncesi dönemde her ay düzenli olarak merkezde bulunan özel eğitim uygulama ve işitme engelliler okullarına ziyaretler gerçekleştirilmiş, öğrencilerin özel eğitim ortamlarını yerinde gözlemlmeleri ve sosyal etkileşim kurlmaları sağlanmıştır. Üniversitemiz, 2020 Engelsiz Üniversite Bayrakları yarışmasında toplam 713 başvuru arasından mekânda erişilebilirlik, eğitimde erişilebilirlik ve sosyokültürel faaliyetlerde erişilebilirlik kategorilerinin tamamında ödülle layık görülmüş ve üç kategoride birden başarı elde eden ilk üç üniversite arasında yer almıştır. Bu durum, üniversitemizin erişilebilirlik alanındaki kurumsal kapasitesini ulusal ölçekte görünür kılmıştır.

2021 yılından itibaren farkındalık, sosyal katılım ve savunuculuk çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Eğitim Fakültesi öğrencileriyle topluma hizmet uygulamaları kapsamında ortak etkinlikler düzenlenmiş; 3 Aralık Dünya Engelliler Günü çerçevesinde konferanslar verilmiş; özel gereksinimli öğrenciler ve gönüllü öğrencilerle birlikte dört günlük oryantasyon kampı gerçekleştirilmiştir. Türkiye Engelliler Konfederasyonu tarafından yürütülen savunuculuk ve katılımcılık becerilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmaya farklı özel gereksinim gruplarından öğrencilerle

katılım sağlanmıştır. Bu süreçte şiir dinletileri, sosyal bütünleşme programları ve çevre temalı etkinlikler düzenlenmiş, öğrencilerin kültürel ve sosyal katılımı desteklenmiştir.

2022 yılında eğitim, spor ve istihdam alanlarında somut çıktılar elde edilmiştir. Üniversitemizde öğrenim gören özel gereksinimli öğrencilerimiz paraatletizm Türkiye Şampiyonasında iki kategoride Türkiye birinciliği kazanmış, atıcılık branşında Türkiye dereceleri elde edilmiştir. İŞKUR iş birliğiyle son sınıf ve mezun özel gereksinimli öğrencilere yönelik Engelsiz İş/Meslek ve Kariyer Planlaması eğitimleri verilmiş, istihdam odaklı kapasite geliştirilmiştir. Akademik personele özel gereksinimli öğrencilere yönelik uyarlama ve düzenleme eğitimi verilmiş; okuyucu, yazıcı ve kodlayıcı olarak görevlendirilen personele destek eğitimi sunulmuştur. Aynı yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından düzenlenen Engelsiz Üniversiteler Ödülleri kapsamında 114 üniversiteden 1074 başvuru arasından 21 bayrak alınarak Türkiye üçüncülüğü elde edilmiştir.

2023 ve 2024 yıllarında çalışmalar daha da kurumsallaştırılmış; kariyer eğitimleri devam etmiş; akademik ve idari personele yönelik bilgilendirme programları düzenlenmiştir. Dünya Engelliler Günü ve Engelliler Haftası kapsamında kültür merkezinde geniş katılımlı etkinlikler gerçekleştirilmiş; dans, tiyatro ve panel programları düzenlenmiştir. Disleksi ve öğrenme güçlüğü konulu panel ile öğrenme güçlüğü alanında akademik farkındalık artırılmıştır. Mersin Valiliği himayesinde düzenlenen üniversitemizin de ev sahipliği yaparak paydaş olduğu 1. Engelsiz Kariyer ve İstihdam Günleri üniversite ev sahipliğinde gerçekleştirilmiş ve çok sayıda özel gereksinimli bireyin istihdamına katkı sağlanmıştır. Aynı dönemde Beyaz Baston Görme Engelliler Haftası kapsamında sertifika programı düzenlenmiş, görme engelli bireylerin dijital ve ekonomik katılıma yönelik destek sağlanmıştır.

Bu yıllarda erişilebilirlik uygulamaları sistematik hale getirilmiştir. Üniversitemize yerleşen tüm özel gereksinimli öğrencilerle bireysel görüşmeler yapılarak gereksinim türlerine göre ders ve sınav uyarlamaları planlanmıştır. Fiziksel yetersizliği olan öğrencilerin

derslikleri erişilebilir katlara alınmış; görme yetersizliği olan öğrenciler için materyal düzenlemeleri, büyütülmüş punto, ışık ayarlamaları ve sesli destek sağlanmış; işitme kaybı olan öğrenciler için uygun sınıf yerleşimleri yapılmıştır. Okuyucu-yazıcı-kodlayıcı desteği düzenli olarak sunulmuştur. Ayrıca Engelsiz Üniversite aracı ile ortopedik yetersizliği olan öğrencilerin ders ve sınavlara ücretsiz ulaşmaları sağlanarak fiziksel erişim engelleri azaltılmıştır. Kurumsal düzeyde Engelli Destek ve Danışma Hizmetleri Komisyonu kurulmuş; fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında akademik temsilciler görevlendirilmiştir. Yapı İşleri Daire Başkanlığı ile koordineli olarak fiziksel erişilebilirlik eksiklikleri tespit edilmiş ve giderilmeye başlanmıştır. Böylece erişilebilirlik yalnızca etkinlik temelli değil, yapısal ve sürdürülebilir bir politika haline getirilmiştir.

2025 yılında ulusal ve uluslararası katılımlar artmıştır. Dünya Bedensel Engelliler Plaj Oyunları ve Uluslararası Engelsiz Turizm ve Spor Kenti Mersin Festivali gibi organizasyonlarda gönüllü katılım sağlanmış; farkındalık ve toplumsal görünürlük artırılmıştır. 3 Aralık Dünya Engelliler Günü kapsamında çok sayıda etkinlik düzenlenmiş; özel eğitim kurumları ziyaret edilmiştir. Aynı yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından düzenlenen 2025 Engelsiz Üniversite Ödülleri'nde 10 bayrak alınarak Türkiye üçüncülüğü elde edilmiştir.

2020–2026 döneminde elde edilen sayısal çıktılar arasında; 2020 yılında üç kategoride Engelsiz Üniversite Bayrağı, 2022 yılında 21 bayrak ve 2025 yılında 10 bayrak ile iki kez Türkiye üçüncülüğü, düzenli kariyer ve istihdam eğitimleri, çok sayıda sosyal-kültürel etkinlik, spor alanında ulusal dereceler, düzenli uyarlama ve destek hizmetleri ile ulaşım desteği uygulamaları yer almaktadır. Nitel çıktılar ise; eğitimde fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi, akademik erişilebilirliğin kurumsallaşması, kampüs genelinde engellilik farkındalığının artması, öğrencilerin sosyal ve sportif yaşama aktif katılımının sağlanması ve sürdürülebilir bir erişilebilirlik modelinin oluşturulmasıdır.

2- Mersin Üniversitesi bünyesinde etkili ve özel gereksinimli bireylere ilişkin kurumsal koordinasyon hangi birimler üzerinden yürütülmektedir? 2020-2026 döneminde kampüs'ler ve uygulama alanlarında erişilebilirlik konusunda yapılan düzenlemeler nelerdir?

Mersin Üniversitesi bünyesinde özel gereksinimli bireylere ilişkin koordinasyon, üniversitemiz Engelsiz Yaşam Birimi ve sunulan hizmetlerin kapsamına bağlı olarak, başta sağlık kültür ve spor daire başkanlığı, idari ve mali işler daire başkanlığı, yapı işleri ve teknik daire başkanlığı olmak üzere ilgili tüm birimlerin (tüm idari ve akademik birimler) sürece dahil olmasıyla sürdürülmektedir. 2023 yılında üniversitemiz Engelsiz Yaşam Birimi tarafından üniversitemize ait tüm kampüsler, tüm iç ve dış mekanlar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanmış olan Erişilebilirlik kılavuzunda yer alan değerlendirme kriterleri göz önünde bulundurularak fiziksel erişilebilirlik bağlamında incelenmiş ve üniversitemizin erişilebilirliğinin artırılabilmesi amacıyla belirlenen eksikler aciliyet ve maliyet düzeylerine göre tamamlanmaya başlanmıştır. Bu kapsamda ilk aşamada bozuk yüzeylerin onarımı ve peyzaj düzenlemesiyle yürüme yollarının erişilebilirliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Görme yetersizliği olan öğrenci ve personelin erişilebilirliğinin sağlanması amacıyla iç mekan yapıtırma hissedilebilir yüzey temin edilmiş olup iki farklı kampüste 11 adet birimin hissedilebilir yüzey montajı tamamlanmıştır. Yüzey montaj işlemleri sürdürülmektedir. Dijital erişilebilirlik bağlamında ise üniversitemiz internet sayfalarının farklı yetersizlik gruplarından bireylerin kullanımında yaşayabilecekleri olası sorunlar göz önünde geliştirilmesine yönelik öneriler listelenmiştir. Bu kapsamda bilgi işlem araştırma ve uygulama merkezi ile Engelsiz Yaşam Birimi tarafından iş birliği sürdürülmektedir.

1- Mersin Üniversitesi ile Mersin İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında 2020-2026 yılları arasında etkili ve özel gereksinimli bireyler, özel eğitim, kapsayıcı eğitim ve öğrenen eğitimi kapsamında yürütülen ortak çalışmalar nelerdir?

Mersin Üniversitesi, Mersin İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve ilçe milli eğitim müdürlükleri arasında çok sayıda ortak çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Mersin Üniversitesi Engelsiz Yaşam birimi ve Özel Eğitim Bölümü akademik personeli tarafından şehrimizde bulunan özel gereksinimli bireylere eğitim veren çeşitli okullarda görev yapan öğretmen ve idari personellere özel

gereksinimli bireylere ilişkin eğitimler verilmiştir. Öte yandan çeşitli okullarda özel gereksinimli bireylerin ailelerine talep edilen konularda eğitimler verilmiştir. Ayrıca üniversitemizde öğrenim görmekte olan özel gereksinimli bireylerin ihtiyaç ve taleplerine bağlı olarak ilçe milli eğitim müdürlüğüne bağlı halk eğitim merkezleri tarafından görevlendirilen eğitimcilerin katkısıyla Türk işaret dili eğitimi, bilgisayar kursu ve engelli kamu personeli seçme sınavına (EKPS) hazırlık kursları gerçekleştirilmiştir.

Üniversitemiz bünyesinde ziraat fakültesi bulunmamaktadır.

4- Mersin Üniversitesi'nin Ziraat Fakültesi ve ilgili bölümleri tarafından 2020-2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireylerin tarımsal üretime katılımını desteklemeye yönelik yürütülen projeler, saha uygulamaları, eğitim programları veya sosyal sorumluluk çalışmaları var mıdır?

5- Mersin'de yoğun tarımsal üretimin yapıldığı ilçeler dikkate alındığında, Mersin Üniversitesi'nin 2020-2026 döneminde engelli bireylerin tarım, gıda üretimi ve kırsal kalkınma süreçlerine katılımını desteklemek amacıyla yerel yönetimler, kooperatifler ve kamu kurumlarıyla yürüttüğü ortak çalışmalar nelerdir?

Bu kapsamda üniversitemiz Engelsiz Yaşam Birimi, Anamur Meslek Yüksekokulu, Anamur İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Anamur Ticaret ve Sanayi Odası, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Yücelen Vakfı ve Umut Kooperatifi arasında özel gereksinimli bireylerin tarım, gıda üretimi ve kırsal kalkınma süreçlerine katılımının desteklenmesi bağlamında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda üniversitemiz bünyesinde bulunan tarım arazileri kullanarak Anamur ilçemizde yer alan özel gereksinimli bireylerin ilçe milli eğitim müdürlüklerine bağlı okullar aracılığıyla tarımsal üretim sürecine dahil edilmesi, sıralanan diğer paydaşların da katılımıyla tarımsal üretimin iç ve dış piyasaya sunumunun gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda planlanan sürecin projelendirilerek hayata geçirilmesine ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir.

6. Mersin Üniversitesi'nin Turizm Fakültesi ve ilgili bölümleri tarafından 2020-2026 döneminde erişilebilir turizm, engelli turistlerin ihtiyaçları, kapsayıcı turizm hizmetleri ve turizm personelinin bu alanda eğitimine yönelik yürütülen akademik çalışmalar ve saha uygulamaları var mıdır?

Üniversitemiz Engelsiz Yaşam Birimi aracılığıyla özel gereksinimli bireylere hizmet sunan uluslararası sivil toplum kuruluşlarıyla iş birlikleri sürdürülmektedir. Bu kapsamda 2024 yılında Rusya Beyaz Baston Derneği koordinasyonunda Rusya, Kazakistan, İran, Mısır, Almanya ve Letonya'dan gelen katılımcılarla çeşitli sosyal ve kültürel etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Öte yandan 2025 yılında beşincisi düzenlenen Uluslararası Engelsiz Turizm ve Spor Kenti Mersin Festivali'nde Engelsiz Yaşam Birimi, Özel Eğitim Bölümü ve Engelsiz Kampüs Topluluğu öğrencileri katılım sağlayarak sürecin sorunsuz yürütülebilmesi amacıyla görev almıştır. Benzer biçimde Dünya Engelli Sporları Genel Kurulu, Türkiye Milli Paralimpik Komitesi ve Türkiye Voleybol Federasyonu'nun yanı sıra Mersin Üniversitesi, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları iş birliğiyle Dünya Bedensel Engelliler 2025 Plaj Oyunları, Mersin'de gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte Üniversitemiz Engelsiz Yaşam Birimi gönüllü öğrencileriyle tüm süreç boyunca sporculara destek sağlamıştır. Bu kapsamda iş birlikleri ve çalışmalar sürdürülmektedir.

Engelsiz Restoran Deneyiminin Tavsiye Etme Niyeti Üzerinde Düzenleyici Etkisi: Mersin İli Örneği (Yüksekisans Tez Danışmanlığı)
Atasoy, A., & Ercik, C. (2021). Gülhar (Mersin) Gezen Kanyon'un Turizm Potansiyeli. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 1(51), 151-177.
Atasoy, A., Yenipinar, U., Arıcı, S., & Yılmaz, L. (2021). Akdeniz Bölgesi Mağaralarının Turizm Potansiyeli. IV. Ulusal Turist Rehberliği Kongresi, Mersin. Bildiriler Kitabı. (04.11.2021 - 05.11.2021).
Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Yenişehir İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.
Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Çamlıyayla İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Akdeniz İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Erdemli İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Aydıncık İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Tarsus İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Bozyazı İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Toroslar İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Gülnar İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Mezitli İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Silifke İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., & Ercik, C. (2022). Mut İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Atasoy, A., Yılmaz, L., Ercik, C., & Kardaş, K. (2021). Bozyazı İlçesi (Mersin) Turizm Destinasyonu.

Yeşilova, S. (2025). Gökusu Deltası Ramsar alanının ekoturizm planlaması. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). (Danışmanı: Atasoy, A.). Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler enstitüsü. Mersin.

Birdir, K., & Sahilli Birdir, S. (2020). Çok Çeşitlilik ve Turizm Arasındaki İlişki: Turizm Neden Çok Kültürlü, Çok Çeşitli Dünyada Yaşamak İçin en İyi Araç Olabilir. 21. yy. Süper Farklılıklar ve Vatandaşlık Bilinci: Teori ve Uygulamalar (ss. 115-130). Akademisyen Kitabevi. Ankara.

Levent, T., Levent, Y. S., Birdir, K., & Birdir, S. S. (2022). Spatial planning system in Turkey. Focus on tourism destinations. In *Contemporary challenges of spatial planning in tourism destinations*,. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

Birdir, K., & Birdir, S. (2021). Exploring Super-Diversity and Tourism Relationship: Why Tourism May Be The Best Tool to Live in a Multi-Cultural. Super-Diversity And Citizenship In The 21 St Century Theories And Practices (pp. 109-134).

Birdir, K., & Birdir, S. (2021). Visions for 2020 Towards ECVET for The Hospitality Sector. Leonardo Da Vinci Projesi kapsamında ülkelerin konaklama sektöründe verilen mesleki derslerin karşılaştırılması yapılarak güçlü ve zayıf yönleri ortaya konuldu.

Birdir, K., & Sahilli Birdir, S. (2024). Staff shortages in hospitality and tourism industries: how technology influences? *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 16(5), 551-554.

Birdir, K., & Sahilli Birdir, S. (2024). Conclusion: addressing the labor shortage problem in the hospitality and tourism industries. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 16(5), 664-667.

Çelik Yıldırım, Y. (2024). Mutfak şeflerinin kariyer yolları ve stratejileri. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). (Danışman: Birdir, S.). Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler enstitüsü. Mersin.

Çapar, G., & Yenipınar, U. (2017). Kültürel Ve Doğal Mirasın Sürdürülebilirliğinde Turist Rehberlerinin Rolüne İlişkin Turist Algısı. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(38), 397-424.

Yenipınar, U. (2022). İpek Yolu Turizmi : Dara Antik Kenti Su Mimarisi. *Anadolu İpek Yolu Kültürel Mirasları II*. (ss. 1-33).

Yenipınar, U. (2021). İpekyolu Hanları ve Antik Yolları: Silifke-Mut ilçeleri. *Anadolu İpek Yolu Kültürel Mirasları I*. (ss. 2-57).

Akmaz, A., Sürme, M., & Bozak, M. (2025). Konya İli İnanç Ve Kültür Turizmi Potansiyelinin Swot Analizi İle Değerlendirilmesi. *Türk Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(1).

Akmaz, A., & Kale, A. (2025) Endüstri 4.0 Teknolojilerinin Ağırlama İşletmelerindeki Uygulamaları. *Ağırlama İşletmelerinde Girişimcilik ve İnovasyon: Endüstri 4.0 Perspektifinde Bir Uygulama*. (ss. 151-171).

Çınar, B., Kardaş, K., & Türkseven, Y. Ç. (2021). Turist Rehberliği Uygulama Gezilerinden Algılanan Beceri Edinimlerinin İncelenmesi. *IV. Ulusal Turist Rehberliği Kongresi* (04.11.2021 - 05.11.2021)

Türkseven, Y. Ç. (2023). Dülül Dağı'nın (Osmaniye/Düzici) alternatif turizm potansiyeli üzerine nitel bir araştırma. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (62), 74-95.

Çınar, B., & Duran, A. (2021). Doğaya bağlılığın doğa yürüyüşlerine katılım motivasyonu üzerindeki etkisi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 754-766.

1-KOMŞU, M. S., & AKSAY, B. (2023). İŞVERENLER AÇISINDAN TURİZM SEKTÖRÜNDE ENGELLİ İSTİHDAMI: MERSİN İLİ KONAKLAMA İŞLETMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 10(95), 1161-1176.

2-Birdir, K., & Sahilli Birdir, S. (2020). Çok Çeşitlilik ve Turizm Arasındaki İlişki: Turizm Neden Çok Kültürlü, Çok Çeşitli Dünyada Yaşamak İçin en İyi Araç Olabilir. 21. yy. Süper Farklılıklar ve Vatandaşlık Bilinci: Teori ve Uygulamalar (ss. 115-130). Akademisyen Kitabevi. Ankara.

3-Levent, T., Levent, Y. S., Birdir, K., & Birdir, S. S. (2022). Spatial planning system in Turkey. Focus on tourism destinations. In

Contemporary challenges of spatial planning in tourism destinations;,.
Wy dawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

4-Birdir, K., & Birdir, S. (2021). Exploring Super-Diversity and Tourism Relationship: Why Tourism May Be The Best Tool to Live in a Multi-Cultural. Super-Diversity And Citizenship In The 21 St Century Theories And Practices (pp. 109-134).

5-Birdir, K., & Birdir, S. (2021). Visions for 2020 Towards ECVET for The Hospitality Sector. (Leonardo Da Vinci Projesi kapsamında ülkelerin konaklama sektöründe verilen mesleki derslerin karşılaştırılması yapılarak güçlü ve zayıf yönleri ortaya konuldu.)

6-Birdir, K., & Sahilli Birdir, S. (2024). Staff shortages in hospitality and tourism industries: how technology influences? Worldwide Hospitality and Tourism Themes, 16(5), 551-554.

7-Birdir, K., & Sahilli Birdir, S. (2024). Conclusion: addressing the labor shortage problem in the hospitality and tourism industries. Worldwide Hospitality and Tourism Themes, 16(5), 664-667.

7- Mersin Üniversitesi Mimarlık, Mühendislik ve İletişim fakülteleri tarafından 2020-2026 döneminde yürütülen mimarlık, mühendislik ve iletişim sistemleri, dijital erişim ve kamusal alanların erişilebilirliği konularında yürütülen çalışmalar var mıdır?

İletişim Fakültesi;

1. Yegen, Ceren & Kırık, Ali Murat. (2025). Dijital Çağda Tüketim ve Mekân İlişkisine Bir Bakış: Şehir Markalama ve Marka Sevgisi. *Gazetecilik Ve Medya Çalışmaları Alanında Uluslararası Araştırmalar* - IV içinde, ss. 33-47, Eds. A. Ceyda Ilgaz Büyükbakkal & Güven N. Büyükbakkal, Eğitim Yayınevi.

2. Yegen, Ceren & Kırık, Ali Murat. (2025). Dijital Bir Mekân Olarak Sosyal Medyada Beden İmajı: Kullanıcıların Perspektifinden Bir Değerlendirme. *Krizler ve Dönüşümler Çağında Mekânsal Çalışmalar* içinde, ss. 189-228, Eds.

Enver Tatlısu, Parvin Heidari & Gökçe Uzgören,
Akademisyen Yayınevi.

3. Erdönmez, S. (2025). Deneyim turizminin platformlaşması: GetYourGuide üzerine platform kapitalizmi bağlamında bir değerlendirme. H. Köse (Ed.), Dijital medya çalışmaları içinde. Bidge Yayınları. (Turizm Alanında Çalışma)

Mimarlık Fakültesi;

TÜBİTAK tarafından desteklenen 4008 – Bilim ve Toplum Yenilikçi Eğitim Uygulamaları Projesi kapsamında, Yenişehir Belediyesi'nin yürütücülüğünde, Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Züleyha Sara Belge'nin ise araştırmacı olarak yer aldığı proje "Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik 'Yenişehir Kent Erişilebilirlik Eğitimi' ile Kapsayıcı Toplum Uygulamaları Çerçevesinde Engelsiz Kent Yaşam Becerilerinin Güçlendirilmesi" başlığını taşıyan çalışma yapılmıştır.

Mimarlık, Planlama ve Tasarım bilim alanlarında tamamlanan güncel doktora araştırmalarını bilim dünyası ile buluşturmak üzere düzenlenen Mimarlık Fakültesi 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Dönemi Seminerleri dizisinin ikincisi kapsamında, İç Mimar Dr. Merve Kavaz tarafından "Otizm Spektrum Bozukluğu (osb) Tanılı Çocuklar için Eğitim Mekanlarının Tasarımı" semineri düzenlendi.

8- Mersin Üniversitesi'nin Sağlık Bilimleri Fakültesi ve ilgili birimleri tarafından 2020-2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireylerin sosyal yaşam, eğitim ve turizm faaliyetlerine katılımını desteklemeye yönelik rehabilitasyon, danışmanlık veya eğitim çalışmalarını yapılıp yapılmıştır?	Yapılmamıştır.
9- Mersin Üniversitesi 2020-2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireyler odasında TÜBİTAK, Erasmus+ veya benzeri ulusal ve uluslararası fonlarla desteklenen projeler yürütmüş müdür? Yürütülüyse bu projelerin konuları ve çıktıları nelerdir?	2020-2026 döneminde birimiz tarafından engelli ve özel gereksinimli bireyler odasında TÜBİTAK, Erasmus+ veya benzeri ulusal ve uluslararası fonlarla desteklenen herhangi bir proje bulunmamaktadır
10- Mersin Üniversitesi'nin 2020-2026 döneminde Mersin'de faaliyet gösteren engelli alanındaki sivil toplum kuruluşları ile yaptığı iş birlikleri nelerdir?	Bulunmamaktadır.
11- Mersin Üniversitesi'nin Mersin Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri ile 2020-2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireylerin sosyal yaşam, üretime ve turizm faaliyetlerine katılımını artırma ve yönelik yürüttüğü ortak çalışmalar nelerdir?	Mersin Üniversitesi ve Mersin Büyükşehir Belediyesi arasında ilimizde yaşayan 0-6 yaş arası otizmli bireylere hizmet vermek adına açılan Otizm Aile Danışma Merkezi konusunda iş birliği protokolü imzalanmıştır. Protokol kapsamında üniversitemiz Engelsiz Yaşam Birimi ve Özel Eğitim Bölümü öğretim üyelerince danışma merkezinde görev alacak personellerin belirlenmesi ve özel gereksinimli bireyler ve ailelerine sunulacak hizmetlere ilişkin personel eğitimi gerçekleştirilmiştir. Üniversitemiz ev sahipliğinde 6 ay süre ile gerçekleştirilen eğitim sürecinde katılımcılara özel gereksinimli bireylere sunulacak eğitim öğretim hizmetlerinde kullanılacak yöntem teknik ve materyallerin yanı sıra ailelerle iletişim sürecine ilişkin konulara yer verilerek tamamlanmıştır.
12- Mersin Üniversitesi bünyesinde 2020-2026 yılları arasında engelli öğrenci, engelli akademik personel ve engelli idari personel sayısı kaçtır?	4 Adet engelli Akademik personel 103 Adet engelli idari personel 51 Adet engelli işçi personel bulunmaktadır.

13- Mersin Üniversitesi ve Mersin ili özelinde, engelli ve özel gereksinimli bireylerin tarım, turizm ve sosyal yaşama katılımını artırmaya yönelik çalışmaların güçlendirilmesi için tespit edilen başlıca ihtiyaç ve eksiklikler nelerdir? Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu alana yönelik planladığı destek ve koordinasyon mekanizmaları var mıdır?

Öncelikle tarım alanında Mersin'in güçlü üretim kapasitesine rağmen özel gereksinimli bireylerin bu sektöre katılımı henüz sistematik ve ölçülebilir bir model üzerinden yürütülmemektedir. Uygulamalı tarım eğitimlerinin erişilebilir içerikle yapılandırılması ve tarım teknolojilerinin (akıllı sulama, otomasyon, sensör sistemleri vb.) erişilebilir arayüzlerle adapte edilmesi gerekmektedir. Özellikle zihinsel yetersizliği, öğrenme güçlüğü veya hafif düzeyde ortopedik yetersizliği olan bireyler için modüller, basamaklı ve uygulama ağırlıklı tarım beceri programları geliştirilebilir. Ayrıca kooperatifleşme modelleri güçlendirilerek özel gereksinimli bireylerin üretim sürecinden pazarlamaya kadar değer zincirine katılımı desteklenmelidir. Tarım sektöründe istihdam için işveren teşviklerinin daha görünür hale getirilmesi ve üniversite-İŞKUR-Tarım İl Müdürlüğü iş birliğinin proje bazlı somut çıktılara dönüştürülmesi önemli bir ihtiyaçtır.

Turizm alanında Mersin'in sahil turizmi, kültür turizmi ve gastronomi potansiyeline rağmen "erişilebilir turizm" standartlarının yaygınlığı sınırlıdır. Fiziksel erişilebilirlikte ilerlemeler bulunsa da, konaklama tesislerinde, plaj alanlarında ve kültürel mekanlarda bütüncül erişilebilirlik (görsel-işitsel yönlendirme, dokunsal yüzeyler, erişilebilir dijital rehberlik sistemleri vb.) henüz yaygınlaşmamıştır. Turizm personeline yönelik özel gereksinimli bireylere ilişkin farkındalık ve iletişim eğitimlerinin düzenli ve sertifikalı hale getirilmesi gerekmektedir. Ayrıca özel gereksinimli bireylerin turizm sektöründe çalışan olarak yer alabilmeleri için otelcilik, rehberlik destek hizmetleri, dijital turizm pazarlaması gibi alanlarda mesleki eğitim modülleri geliştirilmelidir.

Sosyal yaşama katılım açısından ise farkındalık etkinlikleri düzenli olarak yapılmakla birlikte, kalıcı sosyal entegrasyon mekanizmalarının güçlendirilmesine ihtiyaç vardır. Şehir genelinde kültür-sanat alanlarının erişilebilirliği artırılmalı; düzenli sanat atölyeleri, spor kulüpleri ve gönüllülük programları sürdürülebilir yapıya kavuşturulmalıdır. Mersin genelinde özel gereksinimli

bireylerin sosyal etkinliklere ulaşımını kolaylaştıracak entegre ulaşım planlaması da önemli bir eksikliktir. Mersin'de potansiyel yüksek olmakla birlikte; erişilebilir altyapının yaygınlaştırılması, mesleki ve uygulamalı eğitim programlarının artırılması, sektörle doğrudan bağlantılı istihdam modellerinin geliştirilmesi, veri temelli planlama yapılması ve disiplinler arası iş birliğinin kurumsallaştırılması temel ihtiyaç alanları olarak öne çıkmaktadır. Bu alanlarda atılacak stratejik ve bütüncül adımlar, özel gereksinimli bireylerin tarım, turizm ve sosyal yaşama katılımını niceliksel olarak artırmakla kalmayacak; niteliksel olarak da daha bağımsız, üretken ve görünür bir toplumsal konum elde etmelerini sağlayacaktır.

420

14- Mersin Üniversitesi'ne yönelik 2020-2026 yılları arasında CIMER üzerinden iletilen ve engelli bireyler ile ilgili başvuru sayısı kaçtır?

15- Üniversitemizin web sitesi ve sosyal medya hesapları işitme ve görme engelli kullanıcılar için erişilebilir midir? Bu konuda yapılan ya da yapılması planlanan çalışmalar nelerdir?

Üniversitemizin mevcut web sitesi işitme ve görme engelli kullanıcılarımız için henüz istenilen düzeyde erişilebilirlik özelliklerine sahip değildir. Ancak öğrenci odaklı ve araştırma odaklı içeriklerin ulaştırılması, UX deneyiminin artırılması, erişilebilirlik uyumluluğu vb. ihtiyaçlar için "Mersin Üniversitesi İnternet Sitesi Hazırlama ve İzleme Komisyonu" kurulmuş ve çalışmalarına birkaç aydır devam etmektedir. Komisyonunda planlanan yeni web sitesi altyapısının erişilebilirlik standartlarına uygun olarak tasarlanmasına karar verilmiştir. Yeni web sitesi çalışmaları kapsamında:

- İlk etapta görme engelli kullanıcılar için
- İlerleyen aşamada ise işitme engelli kullanıcılar erişilebilirlik çözümleri devreye alınacaktır.

Üniversitemiz, dijital erişilebilirliği yalnızca teknik bir gereklilik değil, aynı zamanda kapsayıcı ve eşitlikçi bir eğitim anlayışının temel unsuru olarak görmektedir. Yeni web sitesi ile birlikte tüm

kullanıcılarımız için daha erişilebilir, kullanıcı dostu ve kapsayıcı bir dijital deneyim sunulması hedeflenmektedir.

09460743 - 4469460743 - 4469460743